

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกยุคปัจจุบันเป็นยุคข่าวสารหรือที่เรียกว่า “การสื่อสารไร้พรมแดน” ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทยมากขึ้นเนื่องจากสารสนเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยจะต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาสังคมไทย คนที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดีจะมีโอกาสดีในสังคม ภาษาอังกฤษถูกเลือกเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้กันอย่างแพร่หลายและถือว่าเป็นภาษาสากล สถานศึกษาจึงต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้คนไทยมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาตรฐาน สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนเลือกสรรและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมหาศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถที่จะแข่งขันกับนานาชาติอารยะประเทศ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอุตสาหกรรมสามารถดำรงความเป็นเอกลักษณ์ความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล (กรมวิชาการ. 2545 ก : คำนำ, 1)

ความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านของสังคมในยุคปัจจุบัน เช่น ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการศึกษา โดยความเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนี้ส่งผลให้พฤติกรรมของมนุษย์ต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมที่แปรเปลี่ยนไปได้อย่างเหมาะสม เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการใช้ภาษาเป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าว ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างคนให้มีความสามารถทางด้านต่าง ๆ เพียงพอที่จะมีชีวิตอยู่รอดได้ และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 23 ได้เน้นให้ความสำคัญทางด้านการจัดการทางคณิตศาสตร์และภาษา มีความรู้และทักษะ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข และมาตรา 24 ระบุว่าให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น

รวมทั้งให้ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ การศึกษาต้องเตรียมคนให้มีคุณสมบัติเหมาะสมกับเศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์ การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นหลักซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด และฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สอดคล้องกับความสนใจความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริง แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (กรมวิชาการ, 2543 : 3)

ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน จึงทำให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศทุกระดับชั้น (กรมวิชาการ, 2551 : 34) และมีความคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปรวมทั้งมีความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิด และวัฒนธรรมไทยไปในสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศคำศัพท์นับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมต่อการเรียนภาษา ดังที่ แวน ไชออก (Van Syoc, 1963 : 96) ได้กล่าวเกี่ยวกับการเรียนภาษาไว้ว่า ในการเรียนภาษาสิ่งที่คิดว่าเป็นประโยชน์มากที่สุดคือ การเรียนรู้คำศัพท์ ดังนั้นในการเรียนรู้คำศัพท์จำนวนมากถือว่าเป็นความสำคัญอันดับแรกครูผู้สอนจึงควรฝึกนักเรียนในด้านคำศัพท์ และ เกต (Gate, 1947 : 79) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ต่อการอ่านไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับความเข้าใจในความหมายของคำต่าง ๆ อย่างถูกต้อง ระดับความเข้าใจในการอ่านและความรวดเร็วในการเข้าใจสิ่งที่อ่านนั้นขึ้นอยู่กับความเข้าใจคำศัพท์ ซึ่งถ้าผู้เรียนไม่รู้คำศัพท์แล้วจะทำให้มีปัญหาในการอ่านเรื่องราวบุคคลที่รู้คำศัพท์มากจะ ได้เปรียบในการอ่านและการเรียนภาษาอังกฤษ เคอร์รี่ (Kerr, 1964 : 102) ได้เสนอแนะว่า ผู้ที่ประสงค์จะเรียนรู้เรื่องคำศัพท์ควรขยายวงคำศัพท์ให้กว้างจากคำนาม คำกริยาถึงคำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ เพื่อประโยชน์ในการอ่านและการเขียน นักเรียนยิ่งรู้

คำศัพท์มากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งมีความแม่นยำในการอ่านและการเขียนยิ่งขึ้นเท่านั้น แต่การสอนคำศัพท์ในปัจจุบันครูผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนท่องจำคำศัพท์ให้ได้โดยไม่ได้มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์อย่างแท้จริง ทำให้การสอนคำศัพท์ที่ผ่านมาไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ไบรท์ และแมคเกรเกอร์ (Bright and McGregor, 1970 : 85) กล่าวว่า บทเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ที่น่าเบื่อและการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเพราะเด็กไม่สามารถเรียนได้ด้วยตนเอง ถ้าเรามีการสอนที่ถูกต้องเด็กจะสามารถฝึกทักษะอื่น ๆ ได้เช่นเดียวกันและมีความสุขในการเรียนภาษาอังกฤษ ประกอบกับการสอนคำศัพท์นั้นจะต้องให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้คำศัพท์บ่อย ๆ โดยมีแบบฝึกเสริมทักษะต่าง ๆ

ปัญหาสำคัญในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 30.75 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดคือ ร้อยละ 75 (ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนบ้านนิเวศน์, 2553 : 26) สาเหตุที่สำคัญข้อหนึ่งมาจากนักเรียนมีพื้นฐานความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะทำความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนไม่สามารถเดาความหมายของศัพท์จากบริบทหรือไม่สามารถโยงประสบการณ์เดิมที่เคยเรียนรู้มาได้ จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก รวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ในเวลาเรียนปกติไม่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้คำศัพท์ เพราะเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้านไวยากรณ์ทางภาษามากกว่าการเรียนรู้ทางด้านคำศัพท์ อีกทั้งนักเรียนไม่มีนิสัยที่รักการท่องศัพท์อีกด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษนั้นควรมีการปรับเปลี่ยนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้ความเป็นกันเองและสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียนก็จะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆเพื่อนำไปสู่การเขียนที่ดี ในการสอนเขียนมีองค์ประกอบหลายๆด้าน เช่น การฝึกซ้ำ ๆ การทบทวนบ่อย ๆ จึงจะทำให้ผู้เรียน จำได้และเขียนได้ถูกต้อง วิธีการที่จะฝึกทักษะด้านการเขียนที่ดีวิธีหนึ่ง คือ การใช้ชุดฝึกทักษะ เพราะชุดฝึกทักษะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสอนภาษาตามที่กรมวิชาการระบุว่าแบบฝึกหัดจะทำให้นักเรียนแม่นยำ คล่องแคล่วในแต่ละทักษะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะทางภาษาของนักเรียนได้ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของภาวินี ทอนสูงเนิน (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำ การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ สำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 พบว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะคำศัพท์ ภาษาอังกฤษมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉลี่ยมากกว่า ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของนักการศึกษาหลายท่านสรุป ตรงกันว่านักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะมีคะแนนหลังการจัดกิจกรรมสูง กว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะ (สุภาวดี ปุญญบัน. 2546 : 108)

จากเหตุผลที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 จึงมีความสนใจที่จะนำวิธีสอน โดยใช้สื่อประสม มาพัฒนาความสามารถ ในด้านทักษะการเขียน เพื่อนำไปใช้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนิเวศน์ โดยคาดหวังว่าสื่อประสมเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นนี้จะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เขียนสูงขึ้น และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และรู้คุณค่าของการเรียน ภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ทั้งในด้านการศึกษาค้นคว้า ในระดับ การศึกษาที่สูงขึ้นไป และมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และวัฒนธรรมที่ดีในชุมชนต่อไป

คำถามการวิจัย

การใช้สื่อประสมเสริมการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้สามารถ พัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้สูงขึ้น ได้หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการ เรียนรู้การเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้สื่อประสม

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 ห้อง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนบ้านนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่ได้จากการสุ่มแบบง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม จับฉลากมา 1 ห้องเรียนได้ห้องป.3/1 จำนวน 25 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้การเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสม

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการสอนสำหรับครู ชื่อนำวิธีการสอน การจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามเนื้อหา การเขียนและอ่านชุดฝึกเพื่อฝึกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการเขียนคำศัพท์ให้ถูกต้องโดยใช้สื่อประสม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนที่	เรื่อง	หน่วยย่อย	สื่อประสม	
			ชุดฝึกทักษะ	เกม
1	Self	About Me	เรื่อง About Me	Telephone Call
2		My Body	เรื่อง My Body	Touch Touch
3		My Body	เรื่อง My Body	เกมนับเลขผิด
4		My Clothes	เรื่อง My Clothes	เกมลมเพลมพัด
5		My Clothes	เรื่อง My Clothes	เกมโยนบอล
6	My Family	People in My Family	เรื่อง People in My Family	Washing Line
7		People in My Family	เรื่อง People in My Family	วาดภาพใครเอ่ย
8		What does your father do ?	เรื่อง What does your father do ?	เกมถามตอบ
9		What does your father do ?	เรื่อง What does your father do ?	เกมลูกบอล
10	School	How many chairs are there in the classroom?	เรื่อง How many chairs are there in the classroom?	Amazing
11		What time do you go to school ?	เรื่อง What time do you go to school ?	What time is it ?
12		What time do you go to school ?	เรื่อง What time do you go to school ?	what time is it ?

2. สื่อประสม หมายถึง การนำสื่อการสอนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระในลักษณะของสื่อประสมเสริมทักษะแต่ละชั้นส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และเกม เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

3. เกม หมายถึง กิจกรรมการเล่นที่ประกอบด้วย กติกาผู้เล่น เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ได้รับความสนใจ ทำให้ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน และเพิ่มทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน

4. การเขียนคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการเขียนสัญลักษณ์ตัวอักษรของคำในภาษาอังกฤษที่ เรียนรู้ด้วยสื่อประสมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

5. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75

75 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยจากการเรียนด้วยสื่อประสมเสริมทักษะ

75 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยจากการทำข้อทดสอบหลังเรียน

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยสื่อประสม เสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนิเวศน์อำเภอ ธวัชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดฝึกทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะการ เขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษกับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนิเวศน์
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนใจในการสร้างและพัฒนาสื่อ การสอนและใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เลือ่วิธีการสอนเขียนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ